

Oulun Seudun Leader ry

VUOSIRAPORTTI 2020

Oulun Seutu

maaseuturahasto

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN VUONNA 2020

Strategian tavoitteiden toteumatilanne

Tavoitteena on kohdentaa 50 % rahoituksesta yritystukiin, 35 % yleishyödyllisiin investointeihin ja 15 % yleishyödyllisiin kehittämishankkeisiin.

Yritystukien osalta ei ole täysin päästy tavoitteeseen tällä ohjelmakaudella. Yritysten tarve/resurssit investoida tai kehittää toimintaa on vaihdellut tällä ohjelmakaudella paljon ja se on suoraan näkynyt yritystukien kysynnässä. Ajoittain on ollut paljon kyselyitä ja hakemuksia on tullut vireille runsaasti, kun taas toisinaan on ollut kovinkin hiljaista. Pääsääntöisesti on yritykset ovat hakeneet investointitukia. Perustamistuki on soveltunut heikosti alueemme yritysten tarpeisiin.

Paljon on tällä ohjelmakaudella tullut kyselyjä ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaamiseen ja yleiseen kehittämistukeen liittyen. Tällä ohjelmakaudella ei pystytty tukemaan toimivien yritysten kehittämistä muuten kuin investointien osalta. Harva toimiva maaseudun yritys siirtyy kokonaan uudelle toimialalle, kuten perustamistuki edellyttää. Kaikesta huolimatta Oulun Seudun Leaderin myöntämien yritystukien määrä on Suomen korkeimpia verrattuna muihin Suomen Leader-ryhmiin ja yrityspainotteisuus tulee jatkumaan alueellamme tulevaisuudessakin, jos vain työkalut ovat toimivat.

Yleishyödyllisten investointihankkeiden kysyntä on aina alueella ollut suurta ja alueella on paljon aktiivisia järjestötoimijoita. Investointeja on mahdollistettu tällä ohjelmakaudella myös teemahankkeiden avulla, joihin yhdistyksen ovat voineet sisällyttää pieniä hankintoja. Vaikkakin tavoitteet on jo saavutettu, ei kuitenkaan haluta loppuohjelmakaudesta kokonaan lopettaa näiden hankkeiden tukemista. Hyville hankkeille halutaan antaa mahdollisuus. Yleishyödyllisiä hankkeita on käsitelty loppuohjelmakaudesta 2-3 kertaa vuodessa, joka mahdollisti rahoituksen suuntaami-

Toteuma vuonna 2020

sen enemmän yritystukiin ja hanketukien osalta vain parhaimpiin hankkeisiin. Vuodelle 2020 ei enää nähty tarpeelliseksi jatkaa tätä käytäntöä, vaan hankkeita käsiteltiin siinä järjestyksessä kuin niitä valmistui kokouksiin. Tällä haluttiin varmistaa, että ohjelmakauden rahoituskehys saadaan varmasti sidottua ja siinä onnistuttiin hyvin.

Yleishyödyllisiä kehittämishankkeiden osalta olemme hyvin tavoitteessa. Edelleen hakemuksia otetaan näidenkin osalta vastaan, mutta painopiste loppuohjelmakaudesta on pienissä ja tehokkaissa hankkeissa. Määrälliset tavoitteet ovat pääosin ylittyneet, ainoastaan yhdistyksen jäsenmäärässä, uusien yritysten sekä uusien työpaikkojen määrässä ollaan jäljessä. Ohjelmakaudella myönnetyt yritystuet ovat arvioitua enemmän kohdistuneet toimiviin yrityksiin, joissa tuella on ollut suuri merkitys työpaikkojen lisäämisessä (=tavoitellut työpaikat toimivissa yrityksissä: toteuma 191 kpl ja tavoite 150 kpl) sekä toiminnan kehittämisessä ja monipuolistamisessa. Tuella on ollut yrityksille todella iso merkitys. Vuonna 2019 valmistuneet väliarvioinnin mukaan tuki on vaikuttanut yritysten tuotekehitykseen, työvälineisiin, parantaneet tuotteiden valmistusta ja tuotesuojausta. Tuki on jopa mahdollistanut toiminnan jatkumisen ja auttanut työllistämiseen. Toimivien yritysten tukeminen on Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmille erittäin tärkeää jatkossakin, koska ELY-keskuksen tavoitteet yritystuissa sekä toimiala- ja aluelinjaukset eivät kohtaa alueen pienyritystoiminnan kanssa.

Kaiken kaikkiaan rahoitettujen hanke- ja yritystukien ansiosta alueelle on syntynyt paljon uusia palveluita (135 kpl), tuotteita ja tuotantomenetelmiä (64 kpl) sekä paljon on myös parannettu palveluita 164 kpl entisestään. Tavoitteet on ylitetty reilusti näiden osalta. Hankkeiden myötä alueen asukkaiden hyvinvointi, viihtyvyys ja osallistuminen on lisääntynyt ja talkootyö on koettu hyvin voimaannuttavana (Oulun Seudun Leaderin väliarviointi 2019).

Strategian toteuttaminen ja rahoitetut hankkeet

Vuonna 2020 Oulun Seudun Leader vastaanotti 61 hakemusta, joista 44 oli yritystukia. Vuoden 2020 aikana hallitus teki päätöksen 73 hankkeeseen, joista 29 oli kielteistä. Myönteisistä hankkeista 44 % oli yritystukia. Rahoituskehys sidottiin lähes kokonaan, myös lähes kaikki vuoden 2020 lopulla palautuneet varat.

Vuosi	Myönteiset yritystuet	Kielteiset yritystuet	Myönteiset hanketuet	Kielteiset hanketuet	Yhteensä
2015	12 kpl <u>inv.</u>	4 kpl	16 kpl <u>inv.</u> 4 kpl <u>kehitt.</u>	2 kpl	38 kpl
2016	23 kpl <u>inv.</u> 1 kpl <u>perustamist.</u>	19 kpl	14 kpl <u>inv.</u> 2 kpl <u>kehitt.</u>	7 kpl	64 kpl
2017	24 kpl <u>inv.</u> 5 kpl <u>perustamist.</u> 1 kpl yhteistyöhanke	17 kpl	19 kpl <u>inv.</u> 1 kpl <u>kehitt.</u>	1 kpl	68 kpl
2018	15 kpl <u>inv.</u> 1 kpl kokeilutuki 1 kpl yritysryhmä	21 kpl	14 kpl <u>inv.</u> 4 kpl <u>kehitt.</u>	6 kpl	62 kpl
2019	20 kpl <u>inv.</u>	12 kpl	13 kpl <u>inv.</u> 5 kpl <u>kehitt.</u> 1 kpl jäi pöydälle	4 kpl	55 kpl
2020	22 kpl <u>inv.</u> 2 kpl kokeilutuki 1 kpl jäi pöydälle	17 kpl	14 kpl <u>inv.</u> 5 kpl <u>kehitt.</u>	12 kpl	73 kpl

Taulukko 1. Ohjelmakauden aikana vuosittain hallituksessa käsitellyt hankkeet.

Tällä ohjelmakaudella on vuoden 2020 loppuun mennessä saapunut 408 hakemusta, joista 59 % on ollut yritystukia. Hallitus on käsitellyt kokouksissaan vuoden 2020 loppuun mennessä 360 hakemusta, joista myönteisiä on ollut 234 kpl. Yritystukiin on tähän mennessä sidottu 3 726 000 €, yleishyödyllisiin investointihankkeisiin 3 740 000 € ja yleishyödyllisiin kehittämishankkeisiin 1 064 000 €.

ELY-keskuksen tukipäätöksen sai vuoden 2020 loppuun mennessä kaikki hallituksen päätöksen saaneet hankkeet. Maksatuspäätöksiä on tullut vuoden 2020 loppuun mennessä 293 kpl ja 168 hanketta on päättynyt. Koko ohjelmakaudella on peruuntuneita hankkeita ollut 32 kpl eli 8 % vireille tulleista.

Esimerkkejä rahoitetuista hankkeista

Oulun Golf Oy, Kaikille avoin par 3-kenttä

Hankkeessa rakennetaan Oulun Sankivaaran golfradan yhteyteen kaikille avoin par3-kenttä, joka toimii jokamies kenttä-periaatteella eli se ei vaadi jäsenyyksiä tai Green Cardia vaan pelaamaan pääsee kertamaksulla. Hankkeen myötä halutaan tarjota yhä useammalle mahdollisuus lajiin tutustumiseen ja golfin harrastamiseen.

Rock Fishing Finland Oy, Vaappuaihioiden mallinnus ja valmistus

Syksyllä 2020 perustettu yritys lissä toteuttaa hankkeella vaappuaihioiden mallinnusohjelman ja verkkokaupan. Kyseessä on Suomessa uusi tuote, missä asiakkaat voivat verkkosivujen kautta löytyvällä ohjelmalla suunnitella itse oman vaappunsa ja yritys valmistaa ne asiakkaalle. Yritys työllistää alkuvaiheessa yrittäjän, mutta tavoitteena on tarjota työtä useammallekin henkilölle.

Veistopoijat Oy, Investointihanke

Vuonna 2019 Utajärvelle perustettu yritys aloittaa toimintansa investoimalla tarvittavat tilat ja laitteet. Yritys rakentaa erilaisia hirsirakennuksia tilaustyönä ja tekee myös hirsirakennuksien korjausrakentamista. Markkinointi tapahtuu olemassa olevien verkostojen, kotisivujen ja sosiaalisen median kautta. Kyseessä on pieni, yrittäjät itsensä (kaksi henkilöä) työllistävä yritys harvaan asutulla alueella.

Kuntien hankkeita

Oulun Seudun Leader on rahoittanut useita yleishyödyllisiä investointihankkeita alueensa kunnille. Tuki näihin hankkeisiin on mahdollinen, kun se ei kohdistu kuntien perustoimintaan, tarve on lähtöisin asukkailta ja se hyödyttää koko kunnan alueen asukkaita ja kun kohde sijaitsee kuntalaisten kannalta keskeisellä paikalla. Vuonna 2020 myönnettiin tukea kahteen kunnan hakemaan hankkeeseen: Utajärvelle Siiransaaren ja Pudasjärvelle Iijoen virkistyskäytön kehittämiseen. Molemmissa tapauksissa hankeideat ja tarpeet ovat nousseet kuntalaisilta. Siiransaari on kuntalaisten lähiliikunta- ja ulkoilupaiikka, jonne hankkeen avulla lisätään valaistusta ja kuntoportaaita. Samassa hankkeessa investoidaan siirrettävä esiintymislava ja äänentoistolaitteet, joita kuntalaiset voivat käyttää tapahtumissa. Pudasjärvellä nousi tarve edistää taajaman lähikalastusmahdollisuuksia ja vesistön virkistyskäyttöä parantamalla Iijoen ranta-alueiden saavutettavuutta rakentamalla kalastuslaitureita ja venepaikkoja sekä pystyttämällä opasteviittoja ja infotauluja.

Pohjoisen metsälannoituspalvelu Oy, Tuhkan levitin.

Kiimingissä toimiva, vuonna 2019 perustettu yritys tarjoaa metsänomistajille metsien lannoituspalvelua. Yritys hankii tuhkan levittimen, jolla voi levittää tuhkaa metsiin myös talviaikoina. Investoinnin myötä yrityksen liikevaihto voi jopa kaksinkertaistua ja toiminnasta saadaan ympärivuotista.

ELY:n maaseuturahoitus

Oulun seudun Leader tekee yhteistyötä vuonna 2019 alkaneessa Vaikuttavuus esiin-hankkeessa, jota hallinnoi Nouseva Rannikkoseutu ry. Hankkeessa on tarkoitus kehittää yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien sekä Oulun Ammattikorkeakoulun kanssa Maaseuturahastosta rahoittavien hankkeiden vaikuttavuusmallia, jonka avulla saataisiin jatkossa säännönmukaisemmin tuotettua hankkeiden merkittävimpiä määrällisiä ja todellisia laadullisia vaikutuksia. Lisäksi hankkeessa kehitetään mukana olevien toimijoiden viestintämahdollisuuksia.

Meri- ja Kalatalous

Oulun Seudun Leaderin hallinnoiman Perämeren rannikon Kalatalousstrategian toteuttaminen on jatkunut edelleen ja siihen liittyviä toimia ja kalatalousneuvoja Iiro Majurin työpanosta on vuonna 2020 rahoitettu kahdella eri hankkeella, jotta toimijoiden aktivointi ja alueelta nousseet kehittämistarpeet saatiin jaettu ministeriön ohjeistuksesta erillisille hankkeille. Jo vuodesta 2016 saakka toteutettu Kalatalouden kehittäminen-hankkeen osuutta pienennettiin vuodelle 2020 merkittävästi, ja sillä toteutettiin kuluneen vuoden aikana vain aktivointiin ja hallinnointiin liittyviä toimia. Rinnalle tehtiin toinen hanke, Kehittyvä kalatalous, jolla toteutettiin alueelta nousevia kehittämisideoita. Kehittyvä kalatalous -hanke jatkuu vielä vuonna 2021.

Koko ohjelmakaudella on Perämeren kalatalousryhmä rahoittanut omasta rahoituskehiksestään 20 hanketta ja rahoituskehys on sidottu lähes kokonaan. Hankkeista kolme on olleet yksityisiä investointeja, 5 kpl yleishyödyllisiä investointeja, 15 kpl kehittämishankkeita ja yksi useamman maan yhteinen kv-hanke. Kalatalousneuvoja on ollut alan toimijoille suurena apuna myös suoraan ELY-keskuksesta haettavien hankkeiden osalta, sillä kaiken kaikkiaan yli 70 % kaikista alueelta nousseiden hankkeiden aktivoinnissa ja neuvonnassa on oltu mukana.

Muu rahoitus

Oulun Seudun Leader jatkoi Nuorisoleaderin toiminnan toteuttamista vuonna 2020. Nuorisoleader toimintaa toteutetaan edelliseltä ohjelmakaudelta jäljelle jääneillä kuntarahoilla. Toimintamalli on yhtenäinen koko Pohjois-Pohjanmaalla ja Leader-ryhmillä on käytössä yhteinen hakusivusto. Vuodelle 2021–2022 on suunnitteilla erillinen hanke Oulun Seudun Leaderin omasta rahoituskehiksestä, jonka tavoitteena on muuan muassa Nuorisoleader-toimintamallin kehittäminen, nuorisotyöryhmätoiminnan käynnistäminen sekä viestinnän kehittäminen.

Vuoden 2020 aikana vastaanotettiin yhteensä 39 hakemusta, joka on selvästi vähemmän aiempien vuosien hakemuskäärään verrattuna. Hakemuksista myönteisen päätöksen sai 15 hanketta. Maanlaajuisen korona – pandemian vaikutukset heijastuivat negatiivisesti myös Nuorisoleader – hakemusten määrään. Vuoden 2020 aikana hakemuksia peruuntui ennätysmäärä, sillä korona vaikutti erityisesti nuorten vapaamuotoisten projektien peruuntumiseen.

Vuodesta 2016 alkaen hakemuksia on vastaanotettu

172 kpl, joista 112 on ollut myönteisiä. Hankkeista 89 % on ollut nuorten yrityskokeiluihin liittyviä investointeja ja 144 nuorta on hankkeiden myötä työllistynyt ainakin joksikin aikaa ja osalla yritystoiminta jatkuu edelleen. Lisäksi on rahoitettu tapahtumia ja erilaisia porukan yhteisiä harrastusvälinehankintoja.

Teemahankkeet

Oulun Seudun Leader on toteuttanut tällä ohjelmakaudella kolme teemahanketta ja ne ovat olleet hyvin suosittuja. Yhteensä teemahankkeisiin on saapunut 103 hakemusta, mikä kertoo toiminta-alueen laajuudesta, isosta yhdistysmäärästä ja asukkaiden aktiivisuudesta. Näiden asioiden vuoksi olemme sisällyttäneet teemahankkeisiin koordinoitavuuden, jotta hakemusten valmisteluun ja prosessin läpi viemiseen saadaan resurssia. Muun hanketyön ohessa tällaisen pyörittäminen ei onnistuisi.

Vuodelle 2021 on suunniteltu neljättä teemahanketta, jota varten on jo kysely alueen toimijoille tehty ja sen pohjalta koottu alustava hankesuunnitelma valmisteltu.

Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset

Vuoden 2019 aikana valmistuneessa väliarvioinnissa pyrittiin selvittämään etenkin tukien laadullisia vaikutuksia. Tuen vaikutuksia mitattaessa keskitytään juuri sen hakijayrityksen tai yhteisön toiminnan kehittymiseen, vaikka usein vaikutus kohentuu myös laajemmalle, kuin hakijayritykseen. Palvelun luominen tai säilyminen alueella lisää asukkaiden viihtyvyyttä sekä alueen vetovoimaa ja tuo sitä kautta uusia mahdollisuuksia muillekin toimijoille.

Yritystukien vaikutus alueelle on merkittävä ja niiden kautta luodaan uusia työpaikkoja ja yrityksiä sekä ylläpidetään ja luodaan uusia palveluja. Yrityksen toiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen luo lisää mahdollisuuksia myös muille yrityksille toimia alueella. Yritystukien avulla on merkittävästi myös parannettu työturvallisuutta, lisätty tuotantomenetelmiä, muutettu toimintaa ekologisempaan suuntaan. Huomattavaa on väliarvioinnissa tuloksissa sekin, kuinka yrittäjät kokevat tuen vaikuttaneen omaan motivaatioon positiivisesti ja lisänneen uskoa yrittäjänä toimimiseen. Pelkästään yrityksen ulkoasun ja brändin kehittäminen on tuonut lisää asiakkaita, kun ”uskottavuus” alalla on parantunut.

Hanketukien vaikutus on todella merkittävä etenkin ihmisten hyvinvointiin ja osallistamiseen sekä alueen viihtyvyyteen. Väliarvioinnin mukaan etenkin talkootöiden on koettu lisäävän henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Lisäksi se, että yhteisessä käytössä olevat tilat saadaan kuntoon ja sitä kautta useampikin yhdistys pystyy kehittämään toimintaansa. Rahoitettujen kehittämishankkeiden kautta alueen asukkaat ja yhdistystoimijat ovat saaneet koulutusta ja hyviä käytäntöjä sekä uusia tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia.

B&B Villa Kauppila Oy,
Rakennushanke

Oulunsalon Nuorisoseura ry,
Valistustalon peruskorjaus

Ylirannan ratsutila,
Hevosten vesikävelymatto

LEADER-RYHMÄN OMA TOIMINTA JA LAATUTYÖ

Aktivointi-, viestintä- ja koulutustoimet

Leader-tukimahdollisuuksista kerrottiin vuoden 2020 aikana 20 tilaisuudessa, joissa oli yhteensä 377 osallistujaa. Luvut ovat todella hyvät huomioiden korona-ajan rajoitukset, joihin pystyttiin hyvin vastaamaan etätilaisuuksin. Tilaisuuksia emme järjestäneet itse, vaan saimme kutsun muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Tämä yleisestikin toimii alueellamme hyvin, eli teemme tilaisuuksien osalta yhteistyötä useiden toimijoiden kanssa ja näin tilaisuuksista saadaan monipuolisempia ja kiinnostavampia. Mukana luvuissa on myös vierailut kunnanhallituksiin ja valiokuntiin tai vastaaviin, joissa käytiin esittelemässä toimintamme tuloksia ja keskustelemassa tulevan kauden kuntarahoitusosuuksista.

Alueemme paikallislehdet kirjoittavat hyvin juttuja eri toimijoista ja siten myös rahoitetuista hankkeista tulee lehtiin paljon tietoa. Vuoden 2020 aikana oli 38 juttua, joissa Leader-rahoituksesta mainittiin. Some-viestintää on kehitetty ja seuraajamäärä on kasvanut vuodesta toiseen. Yhdistyksen nettisivut pidetään ajan tasalla, mutta koska ne ovat jo vanhentuneet ulkoasultaan, niin ne tullaan uusimaan vuoden 2021 aikana. Sähköinen uutiskirje on säännöllisessä käytössä ja toimii hyvin viestinnässä, tosin sekin kaipaa jo vähän päivitystä.

Vuoden alussa oli ELY-keskuksen kanssa kahdenväliset keskustelut, jossa käytiin läpi yhteisiä asioita tavoitteena parantaa prosesseja ja kehittää yhteistyötä.

Joulukuussa osallistuttiin Vaikuttavuus esiin-hankkeen järjestämään työpajaan, jossa mietittiin yhdessä Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen sekä alueen hanketyöntekijöiden kanssa, miten voisimme kehittää yhdessä prosessia, jolla saadaan jatkossa tuotettua hankkeiden vaikuttavuustietoja säännöllisesti ja mahdollisimman yksikertaisesti. Tavoitteena on yhtenäiset toimintatavat. Työpaja-toiminta jatkuu kevään 2021 aikana.

Hallituksen puheenjohtaja sekä henkilöstö osallistuivat Leader-ryhmien koulutuksiin.

Nuoriso Leader rahoitusvälineestä on tiedotettu viidessä tilaisuudessa eri puolilla toiminta-aluetta. Tilaisuudet ovat olleet muiden toimijoiden järjestämiä. Näihin tilaisuuksiin on osallistunut yhteensä 114 henkilöä.

Viestintä painottui pääasiassa sosiaaliseen mediaan, nettisivuihin sekä sähköiseen uutiskirjeeseen. Virallinen jäsentiedote lähetettiin keväällä. Viestintää on toteutettu sähköisten kanavien kautta, lukuun ottamatta jäsentiedotetta, joka lähetettiin postitse. Someseuraajien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Erityisesti Facebook ja sähköinen uutiskirje tavoittivat kohderyhmää viestinnässä.

Onnistumiset ja parannettavaa

Parannettavaa voisi olla muiden rahoituslähteiden hyödyntämisessä, minkä eteenpäin viemiseen ei ole ollut aikaa resurssien niukkuuden takia. Vireille tulleiden hakemusten määrä kaiken kaikkiaan on alueellamme ollut aina suuri ja työntekijäresurssi ei yksikertaisesti riitä enää miettimään, miten ja mihin asioihin voisimme hyödyntää muita mahdollisia rahoituslähteitä. Lisäksi alueellamme on rakennerahastojen puolella erittäin nuiva suhtautuminen Leader-ryhmien hakemiin hankkeisiin. Toisaalta olemme ohjelmakauden alussa lähteneet hallinnoimaan Perämeren rannikon kalatalousstrategiaa ja ottaneet käyttöömmme Nuoriso Leader-toimintamallin sekä toteuttaneet kolme teemahanketta. Lisäksi nyt siirtymäkaudella lähdemme toteuttamaan Nuoriso Leader tunnetuksi-hanketta, mikä sekin on iso harppaus eteenpäin, kun aiemmin emme ole toteuttaneet ns.oman tuotannon hankkeita.

Viestintää tulisi myös vielä kehittää niin että tietoisuus toiminnastamme leviäisi alueella entises-

tään ja olisi säännönmukaista. Tämä tuli selkeästi ilmi myös syksyllä 2020 sidosryhmille laaditussa kyselyssä, jossa mm. kysyttiin miten meidän tulisi kehittää toimintaamme yleisesti sekä erityisesti sidosryhmien suuntaan. Viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen ja säännöllistäminen eri suuntiin nousivat vahvasti esille vastauksissa. Käytännössä nämä kehittämistoimet tulevat vaatimaan lisäresurssia, perustoiminnalla ei oikeita, konkreettisia, kehittämistoimia pystytä hoitamaan.

Toisaalta, vaikka viestinnässä on vielä paljon kehitettävää, niin onnistuimme kuitenkin hyvin sujuvasti ottamaan käyttöön uusia sähköisiä työvälineitä keväällä 2020, kun siirryimme etätöihin. Hallituksen kokoukset siirrettiin sujuvasti etäkokouksiksi ja myös toimisto väen keskinäinen työskentely etätöyöaikana mahdollistui, kun otimme käyttöön Teams-työkalun.

Laatutyö ja oman toiminnan kehittäminen

Syksyllä 2020 laadimme kyselyn verkostossamme toimiville organisaatioille (sidosryhmäkysely). Tavoitteena oli selvittää, miten meidän alueellamme nähdään ja koetaan ja miten voisimme kehittää toimintaamme ja yhteistyötä alueen toimijoiden kesken. Vastausprosentti oli 19 ja vastaajia oli laajasti eri organisaatioista. Vastauksissa nousi vahvasti esiin viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen niin alueen asukkaiden kuin sidosryhmien suuntaan. Tähän meidän täytyy lähitulevaisuudessa vastata ja suunnitteilla on jo pitkään ollut oma viestintähanke, jonka avulla voisimme viedä erilaisia viestinnällisiä kokeiluja ja kehittämistoimia eteenpäin. Hyvin vahvana tässä tulee olemaan mukana digitalisaatio ja viestinnän kehittäminen sen avulla.

Vuonna 2021 aloitamme oman Nuoriso Leader-hankkeen toteuttamisen, joka on meidän ensimmäinen omasta rahoituskehiksestä rahoitettava hanke, jos ei teemahankkeita lasketa. Tarkoitus on viedä Nuoriso Leaderiä alueellamme eteenpäin ja kokeilla Nuorisotyöryhmä toimintamallia. Sen avulla pystyisimme tavoittamaan ja aktivoimaan jatkossa enemmän myös nuoria ja saisimme nuorten ääntä kuuluville myös alueen hankeideoiden huomioimisessa.

LEADER - RYHMÄ OMAN ALUEENSA KEHITTÄJÄJÄ

Oulun Seudun Leader tekee hyvää ja tiivistä yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Etenkin alueemme yritysneuvonnan kanssa on jo pitkään tehty yhteistyötä ja vaihdettu tietoja. Laadukkaan yritysneuvonnan ja hyvän yhteistyön ansiosta vastaanotamme alueeltamme paljon yritystukihakemuksia.

Muutaman kerran vuodessa kokoonnutaan joko fyysisesti tai sähköisesti ELY-keskuksen maaseutupuolen sekä Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmien kanssa yhteiseen H- ja Y-pöytään. Tavoitteena on yhtenäistää käytäntöjä, jakaa tietoa ja parantaa prosesseja. Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa on sujunut hyvin ja keskustelemme aina tarvittaessa ajankohtaisista asioista myös puhelimitse tai sähköpostilla. Sidosryhmäkyselyn vastausten perusteella myös ELY-keskus kokee, että yhteistyö toimii, toki kehitettävääkin löytyy aina ja uusia ideoita ja toimintatapojaakin kaivattiin yhteistyön lisäämiseksi ja tiivistämiseksi.

Pohjois-Pohjanmaalla ei ole otettu Leader-ryhmiä mukaan Maaseudun yhteistyöryhmään ja siten yhteistyö sekä toiminnan kehittäminen maakunnan suuntaan ei ole edennyt. Myöskään maakuntaudistusta koskevaan työhön emme päässeet mukaan. Nämä ei tosin ole olleet Leader-ryhmien omasta aktiivisuudesta kiinni. Oulun Seudun Leaderillä on nyt kuitenkin hallitusjäsenen kautta linkki MYR:iin, tosin hän edustaa siellä alueen yrityksiä.

Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmät tekevät yhteistyötä ja kokoonnumme pari kertaa vuodessa yhteisille kehittämisspäiville ja lisäksi pidämme tarpeen vaatiessa lyhyempiä palavereja. Yhteisten hankkeiden lisäksi on tavoitteena yhtenäistää perustoiminnan käytäntöjä ja siten säästää jokaisen ryhmän resursseja. Nyt seuraava iso yhteinen projekti on ryhmien nettisivujen uusiminen, joka on alkanut vuoden 2020 lopulla.

Olemme olleet mukana myös Pohjois-Pohjanmaan vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmässä Leader-ryhmien edustajana. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti

ja vie eteenpäin alueellista vesienhoidon suunnitelmaa. Olemme rahoittaneet alueiden välisiä hankkeita yhdessä Oulujärvi Leaderin kanssa ja vuoden 2020 aikana toteutui Kiiminkijoki ry:n investointi, jossa toteutettiin Kiiminkijoen taukopaikkojen kunnostamistoimet. Tätä edelsi hankkeeseen liittyvä suunnitteluhanke vuonna 2019.

Leader - hallituksen näkemyksiä

Vuosittain on toteutettu hallitukselle kysely, jossa on selvitetty, miten hallitustyöskentelyä tai Leader-ryhmän toimintaa voitaisiin kehittää. Hallitus oli tyytyväinen kokouksiin ja käytössä oleviin kokousmetodeihin ja käytäntöihin. Mielipiteitä uskalletaan tuoda esille ja uskalletaan esittää eriäviäkin mielipiteitä ja koetaan että kokouksissa voidaan vaikuttaa asioihin. Koulutusta ja retkiä rahoitettuihin kohteisiin toivotaan enemmän, tosin hallitus kokee, että heillä on kuitenkin tarpeeksi tietämystä Leader-työstä. Hallituksen mielestä Leader-tuntemusta tulisi pyrkiä lisäämään alueella ja että Oulun Seudun Leader koetaan vahvasti hankerahoittajaorganisaationa.

Alueen sidosryhmän näkemyksiä:

Syksyllä 2020 toteutetun kyselyn vastauksista ilmenee, että Oulun Seudun Leder nähdään tärkeänä yhteisöjen ja pienten yritysten aktivoijana sekä rahoittajana ja sitä kautta maaseudun elinvoimaa ylläpitävänä ja vahvistavana tahona. Leader-yhdistystä pidettiin vahvana ja luotettavana toimijana, joka lisää eri organisaatioiden välistä yhteistyötä ja kumppanuutta. Leader on toimintamallina taloudellinen ja maaseudun hyvinvoinnin ja elinvoiman perusasia tänä päivänä. Leader-toiminnan koetaan olevan alueella tarpeellista ja yhteistyö Oulun Seudun Leaderin kanssa toimi hyvin.

TAVOITTEET VUODELLE 2021

Rahoitettavien hankkeiden valinnassa on painotettu koko ohjelmakauden ajan yritystukia. Toisaalta loppukaudesta emme ole voineet jäädä odottamaan hakemuksia, vaan strategiaa toteuttaviin hanketukiin on myönnetty myös rahoitusta, jotta koko kehys saadaan sidottua. Tässä olemmekin onnistuneet hyvin, kehiksestä on enää vain hyvin pieni osa jäljellä, joka saadaan sidottua tammikuussa 2021. Myös vuoden 2020 aikana on tullut paljon kyselyjä rahoitukseen liittyen niin yritys- kuin hanketukipuolelle, ja hakemuksiakin on tullut vireille useampia, jotka sitten rahoitetaan siirtymäkauden varoista. Todella hyvä asia alueen toimijoille, että tuen hakeminen ei katkeakaan nyt ohjelmakausien välissä ja että rahoitusta voidaan myöntää ilman taukoja. Tavoitteena luonnollisesti meillä tulee olemaan, että saamme siirtymäkauden varat sidottua määräaikoihin mennessä, emmekä usko että tässä tulee olemaan ongelmia, sen verran aktiivista toimintaa alueellamme on.

Kantri ry:n kanssa on sovittu jatkavamme vertaisauditointia, mutta siihen ei ole vielä löytynyt yhteistä ajankohtaa. Tarvetta olisi erityisesti tarkastella, miten kumpikin ryhmä aikoo tehdä tulevaisuustyötä ja hyödyntää alueelta nousevaa palautetta kehittääkseen toimintaansa.

Lisäksi vuodelle 2021 suunniteltuja asioita ovat yhdistyksen nettisivujen uusiminen, Nuoriso Leader hankkeen toteutuksen aloittaminen sekä sidosryhmille suunnattujen tilaisuuksien pitäminen joko livenä tai etäyhteydellä.

YHDISTYSTOIMINTA

Jäsenistö

Vuonna 2020 Oulun Seudun Leaderillä oli 171 maksavaa jäsentä, joista 60 oli yhteisöjäseniä ja loput henkilöjäseniä. Jäsenmaksu peritään vuosittain ja sellaiset jäsenet erotetaan, jotka eivät maksa jäsenmaksuaan kahteen vuoteen. Jäseniä tiedotetaan sähköisellä tiedotteella ajankohtaisista asioista vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuosikokous siirrettiin koronan vuoksi keväältä syksylle ja se pidettiin 17.9.2020 Pudasjärvellä. Puheenjohtajana kokouksessa toimi Anni-Inkeri Törmänen Pudasjärveltä.

Vuosikokous hyväksyi seuraavan sääntöihin tulevan lisäyksen: *Yhdistyksen kokoukseen voidaan osallistua hallituksen tai yhdistyksen kokouksen niin päättäessä myös postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta.* Sääntömuutos varmistaa sen, että myös vuosikokous voidaan tarvittaessa pitää sähköisesti.

Hallitus

Hallitus koostuu yhdeksästä jäsenestä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kokoonpanossa noudatetaan kolmikantaa ja edustajia on jokaisesta toiminta-alueen kunnasta. Yhtäjaksoinen maksimiaika hallituksessa on kuusi vuotta ja joka vuosi on kolmasosa erovuorossa. Vuonna 2020 valittiin hallitukseen yksi uusi varsinainen jäsen ja kaksi varajäsentä. Yli-lin osalta varsinaiseksi jäseneksi valittiin Merja Lahdenperä ja varajäseneksi Marika Keränen. He edustavat maaseudun asukkaita. Kiimingin edustus on ollut julkinen sektori ja koska varajäsenen Anneli Näpän edustukset eri organisaatioissa eivät tähän riittäneet, niin hänen tilalleen valittiin uudeksi varajäseneksi Kalle Pyky. Muut erovuorossa olleet jatkoivat vielä hallituksessa.

Erovuoroiset vuosikokous 2020					
Kunta	Edustus	Varsinainen jäsen	Valittu	Varajäsen	Valittu
Ii	Henkilöjäsen	Tauno Kova	2018	Ritva Piri	2018
Utajärvi	Yhteisö	Heikki Pirttikoski	2018	Anna-Liisa Valtanen	2016
Yli-I	Henkilöjäsen	Päivi Ylisiurua	2014	Asta Siurua	2014
Kiiminki	Julkinen	Lauri Mikkonen	2019	Anneli Näppä	2019
Haukipudas	Yhteisö	Niina Halonen	2018	Mika Huusko	2019
Muhos	Julkinen	Juhani Vääräniemi	2015	Veli Paasimaa	2015
Ylikiminki/Oulunsalo	Julkinen	Veijo Väänänen	2015	Suvi Helanen	2015
Kempele	Yhteisö	Kaisa Lumiaho	2019	Tiina Kyröläinen	2019
Pudasjärvi	Henkilöjäsen	Paula Paukkeri	2017	Jukka Puurunen	2017

Taulukko 2. Erovuoroiset (keltaisella) hallituksen jäsenet vuonna 2020.

Hallitus kokoontui yhdeksän kertaa, joista yksi oli sähköpostikokous. Kokouksista kolme pidettiin etäyhteydellä. Tammikuussa pidettiin jokavuotinen strategiakokous, jossa käytiin läpi strategian toteutumista, yhdistystoimintaa sekä suunniteltiin vuoden 2020 toimintaa.

Henkilöstö

Oulun Seudun Leaderillä on ollut tähän asti kaksi vakituista työntekijää, toiminnanjohtaja Pirjo Hongisto ja leader-neuvoja Piia Karttunen. Vuoden 2020 aikana myös kahden muun työntekijän, leader-neuvoja Elina Seppälän ja kalatalousneuvoja Iiro Majurin, työsopimuksen muutettiin toistaiseksi voimassa oleviksi eli yhdistyksellä on vuoden 2021 alusta alkaen neljä vakituista työntekijää. Työntekijöistä kolme työskentelee tällä hetkellä pääsääntöisesti toimintarahalla ja tekee siihen kuuluvia tehtäviä. Iiro Majuri työskentelee kalatalouden hankkeissa ja tekee töitä kalatalousalan

toimijoiden parissa. Henkilöstö on osallistunut valtakunnallisiin koulutuksiin.

Taloustilanne

Yhdistyksen taloustilanne on hyvä ja maksuvalmius vakaa. Toimintaraha on budjetoitu riittämään vuoden 2023 kesäkuuhun saakka ja siirtymäkaudelle on haettu lisää toimintarahaa, jotta toiminta pystytään varmistamaan vuodelle 2025 saakka. Yhdistyksen kirjanpito ja palkanlaskenta on ulkoistettu tilitoimisto Aallon Oulu Oy:lle. Tilintarkastuksen hoitaa Mika Kemppainen, Pohjois-Suomen Tilintarkastus Oy:stä.